

Сарајево, 11.11.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 04.11.2019.- 08.11.2019.**

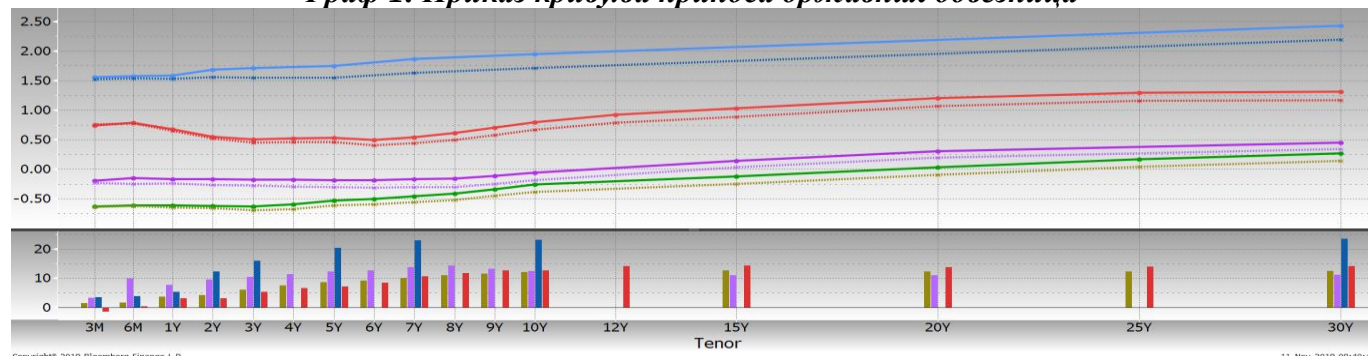
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евразона				САД				Велика Британија				Јапан			
	1.11.19	-	8.11.19		1.11.19	-	8.11.19		1.11.19	-	8.11.19		1.11.19	-	8.11.19	
2 године	-0,66	-	-0,62	↗	1,55	-	1,67	↗	0,52	-	0,55	↗	-0,26	-	-0,17	↗
5 година	-0,61	-	-0,53	↗	1,54	-	1,75	↗	0,46	-	0,53	↗	-0,30	-	-0,18	↗
10 година	-0,38	-	-0,26	↗	1,71	-	1,94	↗	0,66	-	0,79	↗	-0,18	-	-0,05	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси			
	1.11.19	-	8.11.19	
3 мјесеца	-0,609	-	-0,589	↗
6 мјесеца	-0,627	-	-0,611	↗
1 година	-0,620	-	-0,595	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 08.11.2019. године (пуне линије) и 01.11.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Протеклу седмицу су обиљежили позитивни сигнали о напретку трговинских преговора између САД и Кине, што је утицало на раст приноса сигурнијих обвезница. То је посебно било изражено у четвртак када је саопштено да су се двије стране договориле да ће у фазама обострано укинати тарифе, а што је позитивно дјеловало на очекивано званично одређивање датума потписивања „фазе 1“ трговинских преговора. На седмичном нивоу приноси њемачких обвезница су повећани између 4 и 12 базних поена. Истовремено, приноси италијанских обвезница су забиљежили раст између 6 и 20 базних поена. На пад оптимизма везано за питање коначног договора, на крају прошле седмице утицај је имала изјава предсједника Трампа, у петак, да САД нису договориле повлачење одлуке о повећању тарифа.

У посматраном периоду за еврозону су објављени нешто бољи економски подаци, а фокус је био на позитивним финалним подацима РМП индекса, који су били бољи од прелиминарних. Ипак, ММФ, а дан након тога и Европска комисија (ЕК), су објавили лошије прогнозе привредног раста и инфлације за еврозону, наводећи повећане ризике, попут трговинских несугласица и Брегзита, као основ смањених прогноза. Наведене институције не очекују да ће стопа инфлације еврозоне ни током наредне двије године достићи циљани ниво ЕЦБ од око, али испод 2%. Поред тога ЕК прогнозира да ће, на основу нацрта буџета које су владе доставиле, еврозона обуздати потрошњу, упркос позивима да се одговори на интензивирање економског успорења. Тако је, на примјер,

наведено да се очекује да Њемачка, највећа привреда овог региона, задржи буџетски суфицит до 2021. године, иако се очекује да овај суфицит буде смањен. С друге стране, чланице које имају високе дугове ће наставити да троше, упркос приједлозима за повећањем штедње. ЕК предвиђа да ће однос дуга и БДП-а Француске ове године премашити лимит ЕУ (60%), док ће тај однос у Италији достићи скоро 140%.

Према подацима European Banking Authority (ЕБА), европске банке су преполовиле учешће лоших кредита у посљедње четири године, те је износ ових кредита смањен на 636 милиона EUR закључно с јуном текуће године с 1,15 билиона EUR, колико је овај удио износио у јуну 2015. године.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	НОВ	-13,8	-4,5	-16,8
2.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ (финал.)	ОКТ	45,7	45,9	45,7
3.	PMI индекс услужног сектора – ЕЗ (финал.)	ОКТ	51,8	52,2	51,6
4.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	ОКТ	50,2	50,6	50,1
5.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	СЕП	-1,2%	-1,2%	-0,8%
6.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	СЕП	2,4%	3,1%	2,7%
7.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	СЕП	-	0,9%	0,8%
8.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	СЕП	-6,3%	-5,4%	-6,5%
9.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	СЕП	-4,4%	-4,3%	-3,9%
10.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	СЕП	0,3%	0,1%	-1,3%
11.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	СЕП	-	0,3%	4,7%
12.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	СЕП	-	-3,0%	-9,4%
13.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	СЕП	0,1%	0,4%	-1,5%
14.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	СЕП	-	1,2%	-1,3%
15.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	СЕП	19,5	21,1	16,4
16.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	СЕП	-4,96	-5,55	-5,44
17.	Биланс буџета – Белгија (у милијардама EUR)	СЕП	-	-7,96	-9,78
18.	Биланс буџета – Шпанија (у милијардама EUR)	СЕП	-	-109,0	-123,1
19.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	ОКТ	62,1	97,9	13,9
20.	Стопа инфлације – Холандија	ОКТ	2,6%	2,8%	2,7%

САД

Вијест да су се САД и Кина прошле седмице усагласиле да ће у фазама обострано укинути тарифе, које су уведене током вишемјесечног трговинског рата, позитивно је утицала како на глобална финансијска тржишта тако и на финансијско тржиште САД. Приноси на америчке обвезнице су забиљежили раст за 12 до 23 базна поена на седмичном нивоу, те је принос на десетогодишње обвезнице досегао највећи ниво од краја јула ове године. Истовремено, индекси акција су прошле седмице биљежили рекордно високе нивое под утицајем јачања оптимизма везано за трговинске преговоре. Наиме, очекује се да ће САД одустати од увођења тарифа на око 156 милијарди USD вриједан увоз кинеске робе, а чије је увођење планирано 15. децембра.

Предсједник Феда из Чикага Еванс је изјавио да је привреда САД на добром мјесту, али да ће кретање инфлације бити важан фактор у одлучивању о будућем кретању каматних стопа. Уочи састанка који је одржан прошле седмице, Еванс је истакао да неће имати ништа против још једног смањења каматних стопа, те је подржао одлуку Феда да ове године три пута смањи референтну каматну стопу.

Према резултатима истраживања Bloombergа за новембар, економски аналитичари прогнозирају стопу раста америчког БДП-а од 2,3% за текућу годину, те стопе од 1,8% и 1,9% за 2020. и 2021. годину, респективно. Прогнозирана стопа инфлације за текућу годину је остала непромијењена и износи 1,8%, док је за 2020. и 2021. годину смањена на 2,0% с претходно прогнозираних 2,1%. Већина анкетираних економиста очекује да ће Фед на сједници која се одржава у децембру

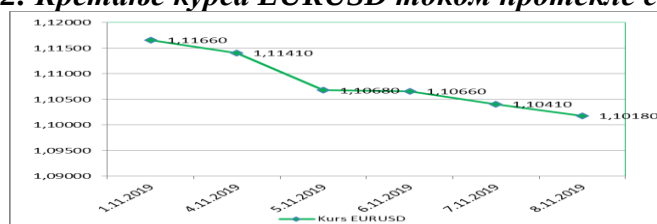
задржати тренутну референтну каматну стопу, док сматрају да вјероватноћа рецесије у наредних 12 мјесеци износи 30%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Захтјеви за хипотекарне кредите	1. НОВ	-	-0,1%	0,6%
2.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	2. НОВ	215.000	211.000	219.000
3.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	3. НОВ	-	59,1	61,0
4.	Индекс повјерења - Универзитет из Мичигена Р	НОВ	95,5	95,7	95,5
5.	Залихе у veleпродаји (М/М) F	СЕП	-0,3%	-0,4%	0,1%
6.	PMI индекс услужног сектора F	ОКТ	51,0	50,6	51,0
7.	Обим поруџбина трајних добара F	СЕП	-1,1%	-1,2%	-1,2%
8.	Фабричке поруџбине	СЕП	-0,55	-0,6%	-0,1%
9.	Трговински биланс (у млрд USD)	СЕП	-52,4	-52,5	-55,0

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1166 на ниво од 1,1018, а што представља смањење од 1,33% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Премијер Велике Британије Johnson је изјавио како ниједан премијер, па тако ни он, не жели пријевремене изборе, посебно не у децембру. Ипак, стање је такво да једноставно нема друге могућности, јер је једини начин да се споразум о Бреگزиту проведе у наредним седмицама фокусирање на оно шта народ жели. **У протеклој седмици одржана је сједница MPC ВоЕ на којој није дошло до промјена у монетарној политици.** Ипак, два члана овог тијела неочекивано су гласала за смањење референтне каматне стопе, док су остали, укључујући и гувернера Carneya, истакли да би размотрили смањење уколико негативни глобални и пристици Бреگزита не буду смањени. Гувернер Carney је изјавио да је централни сценарио да ће се успорење глобалног раста стабилизovati и да ће споразум о Бреگزиту који је предложио премијер Johnson, а који још увијек није одобрио Парламент, умањити неизвјесности око Бреگزита. У овом сценарију ВоЕ би и даље могла да се држи својих дугорочних порука које се тичу ограниченог и постепеног повећања референтне каматне стопе. Ипак, уколико дође до погоршања економских изгледа, ВоЕ истиче да је вјероватније да ће доћи до смањења референтне каматне стопе. Два члана MPC ВоЕ Saunders и Naskel сматрају да је већ вријеме да се дјелује, те су тако и гласали за стопе. Чланови MPC ВоЕ су ублажили тон везано за питање потребе лимитираног и постепеног повећања референтне каматне стопе у средњем року, истичући да би она можда „могла да се деси“ прије него „да би била неопходна“. Што се тиче економских очекивања, ВоЕ сматра да би у наредна три мјесеца економија могла да биљежи раст од 1%, што је испод очекивања из августа, и то углавном под утицајима слабљења глобалне економије и скорије апрецијације GBP. ВоЕ очекује да ће БДП у 2019. години износити 1,4%, док се за 2020. годину очекује раст од 2%. Инфлација, која сада износи 1,7%, би до средине наредне године могла бити смањена на 1,2%.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI грађевински сектор ОКТ	44,1	44,2	43,3
2.	PMI услужни сектор ОКТ	49,7	50,0	49,5
3.	PMI композитни индекс ОКТ	49,5	50,0	49,3
4.	Званичне резерве, промјена (у млн USD) ОКТ	-	2.212	475

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је депрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,86299 на ниво од 0,86228, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2946 на ниво од 1,2774.

ЈАПАН

Под утицајем јачања оптимизма везано за питање трговинских преговора између САД и Кине, приноси на јапанске обвезнице су забиљежили раст за 9 до 13 базних поена на седмичном нивоу. На затварању тржишта у петак референтни принос на десетогодишње обвезнице је повећан на највећи ниво од почетка маја ове године (-0,05%). Гувернер ВоЈ Курода је изјавио да ће ВоЈ, уколико одлучи додатно ублажити монетарну политику, настојати смањити краткорочне и средњорочне каматне стопе без узроковања претјераног пада приноса на обвезнице с дужим роковима доспијећа. Курода је, такође, истакао да се сада очекује раст глобалне економије средином наредне године, што је отприлике шест мјесеци касније него што је то ВоЈ претходно очекивала, те је изразио оптимистични поглед на јапанску економију.

Према резултатима истраживања Bloombergа за новембар, економски аналитичари прогнозирају стопу раста БДП-а од 0,9% за текућу годину, те стопе од 0,3% и 0,8% за 2020. и 2021. годину, респективно. Истовремено, економисти су смањили прогнозе стопе инфлације за текућу и наредну годину са 0,7% и 1,0% на 0,6% и 0,9%, респективно, док је прогнозирана стопа инфлације за 2021. годину остала непромијењена (0,8%). Такође, очекује се да ће ВоЈ референтну каматну стопу задржати на тренутном нивоу од -0,10% до краја наредне године.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

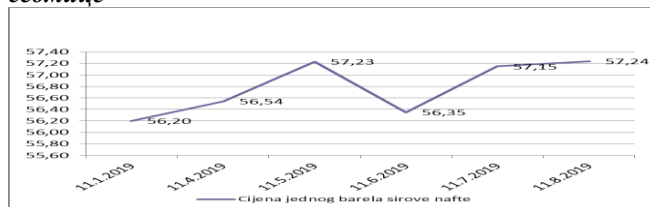
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Монетарна база (Г/Г) ОКТ	-	3,1%	3,0%
2.	PMI индекс услужног сектора F ОКТ	-	49,7	52,8
3.	Индекс укупних зарада (Г/Г) СЕП	0,1%	0,8%	-0,1%
4.	Званичне резерве (у млрд USD) ОКТ	-	1.324,5	1.322,6
5.	Водећи индекс Р СЕП	92,2	92,2	91,9
6.	Коинцидирајући индекс Р СЕП	101,0	101,0	99,0

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 120,80 на ниво од 120,38. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 108,19 на ниво од 109,26.

НАФТА И ЗЛАТО

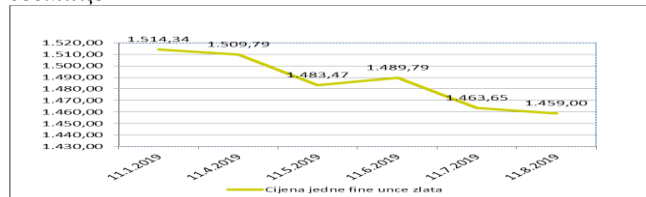
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 56,20 USD (50,33 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је углавном биљежила раст под утицајем оптимизма да ће ограничени трговински споразум између Кине и САД бити постигнут. Пад цијене нафте забиљежен је средином седмице када су објављене вијести да су залихе нафте у САД повећане седми пут у посљедњих осам седмица. У седмици закључно са 1. новембром залихе су повећане за 7,93 милиона барела. Већ наредног дана, када су се појавиле вијести да су Кина и САД направиле прогрес у преговорима, цијена нафте је повећана те је током трговања достигла највећи ниво у посљедњих шест седмица. Уколико се посматра тренд кретања цијене нафте од почетка октобра, цијена је повећана за око 9%, управо због оптимизма везано за питање постизања лимитираног трговинског споразума између Кине и САД, док су економски подаци објављени током протекле седмице указали на знакове побољшања у економији Кине и Јапана. Цијена нафте на крају седмице није забиљежила значајан раст јер су објављени подаци да је током октобра Кина увезла рекордну количину овог енергента без обзира на ток трговинских преговора са САД. Овакви подаци су умањили оптимизам појединих трговаца који су очекивали да ће постизање трговинског споразума значајно повећати тражњу за нафтом. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте износила је 57,24 USD (51,95 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.514,34 USD (1.356,21 EUR). Током трговања у протеклој седмици цијена злата је смањена приближавајући се нивоу од 1.450 USD по унци, што је препознато као важна граница у кретању цијене злата. Аналитичари сматрају да уколико се овај ниво цијене пробије, слиједи даљи пад цијене злата. Кључни разлог који је водио смањењу цијене злата је управо исти разлог који је утицао на раст цијене нафте. Наиме, оптимизам везано за питање трговинских преговора на релацији Кина-САД је утицао на јачање апетита инвеститора према ризику, те су инвеститори почели с већим улагањем у нешто ризичније инвестиције уз повлачење инвестиција у злато. Значајан пад цијене злата забиљежен је током трговања у четвртак, када је гласноговорник министарства трговине Кине изјавио да су двије стране договориле да укину царине на поједине производе, што је дио фазе у преговорима који воде постизању споразума. Током трговања у петак цијена злата се смањила на најнижи ниво у посљедња три мјесеца, како је оптимизам везано за поменуте преговоре утицао на апрецијацију USD, али и раст каматних стопа на глобалном нивоу. Приноси на десетогодишње обвезнице САД су од почетка септембра (1,50%) повећани на тренутних 1,94%, приноси на државне обвезнице Њемачке тренутно око -0,26%, док је почетком септембра овај принос износио испод -0,70%. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.459,00 USD (1.325,65 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.